

Nuray ÖNOĞLU
MTA İzin Bölge Müdürlüğü

Altın, Tilki, Bakırçay v.s-II*

Amerika'ın Savunma Bakanlığı'nın bir rapor hazırladığı, adı "An Abrupt Climate Change Scenario and Its Implications for United States National Security/Ani Bir İklim Değişimi Senaryosu ve Bunun Amerikan Ulusal Güvenliğine etkileri". Greenpeace'e geçirmiş, Observer yayınlamış ve bizim medyamızda da "Bangladeş sular altında katacak", "Hollanda suya gömülüyor", "Dünya su kaynatıyor" gibi çeşitli başlıklar altında ilgi gördü. İnternetle raporumun tam metni bulunuyor. Raporu okuyunca; kabaca şu bilgilere ulaşıyorsunuz: Dünyamız sera etkisi nedeniyle giderek ısınmakta ve bu ısınma 2010-2020 yılları arasında ani bir iklim değişimine yol açabilir. Bu ani iklim değişimi Avrupa ve Kuzey Amerika'nın batı kesimlerinde, nüfusun yoğun olduğu bölgelerde ve önemli tarımsal alanlarda kuraklık olmasına; Asya, Kuzey Amerika ve Avrupa'da önemli sıcaklığın önemli ölçüde azalmasına; Avustralya, G. Amerika, ve Afrika'nın güney kesimlerinde sıcaklığın önemli ölçüde artmasına; çeşitli yerlerde şiddetli fırtına ve rüzgarların oluşmasına; göllerin kurumasına ve nehir sularının azalmasına ve bunlara benzer benzer pek çok soruna -yol açacaktır.

Bu sorunların beklenen sonuçlarının başlıcaları da; tarımsal üretimin düşmesi nedeniyle yiyecek sıkıntısının baş göstermesi, seller ve kuraklık nedeniyle temiz su temininde güçlük çekilmesi, su kalitesinde düşüş ve stratejik minerallere ulaşmanın zorlaşması olacak gibi görünüyor, rapora göre.. Bütün bunların sonucunda da, "istiab haddi/carrying capacity" zaten zorlanmakta olan dünyamız, varolan nüfusu besleyemez hale gelecektir. Bu da kaynakların paylaşılmasına dönük savaşlara, kitlesel

göçlere- yol açacak; salgın hastalıklar ve savaşlar çok sayıda insanın ölmesine neden olacaktır; ta ki Dünya nüfusu "istiab haddinde uygun sayılara inene kadar.

Rapor başka bazı açılardan da son derece ilginç: Örneğin bütün bu değişimlerin sonunda, Kuzey Avrupa'dan Akdeniz ülkelerine kitlesel göçlerin olacağı belirtiliyor ve fakat birçok Akdeniz ülkesinin adı verilirken, Türkiye'nin adı, öldür Allah geçmiyor.. Raporla verilen taba haritalara bakılırsa; güzel yurdumuz bütün bu olan bitenler sırasında, gezegenimizin yaşanabilir tasımları arasında kalacak. Hani kompo teorilerine yüz verilecek olursa; duruma uyanmamız istenmiyor diye bile düşünmek mümkün. Hatta hani şu Amerika'da yapılan "Ortadoğu'daki bol su kaynaklarına sahip bir ülkenin işgali'ne dair olan tatbikatı hatırlamak bile; ama biz kompo teorilerine yüz vermiyoruz ve devam ediyoruz....

Raporla deniyor ki: 'Jeolojik kayıtlar, dünyamızda bundan önce en az 8 kez bu türlü ani iklim değişikliği" olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, burada sorulması gereken soru 'bu gerçekten olacak mı? değil, 'Bu ne zaman olacak; etkileri neler olacak ve biz buna nasıl hazırlanacağız?'" olmalıdır.

Şimdi şunları yinelenin yeri ve zamanıdır: Ey ahali, para kazanma hırsıyla altın (ve başka riskli madenlerin) işletilmesine izin verir ve doğayı kirletirsek eğer; altın işletmesinin kirlettiği doğa parçalarını tarımsal üretim yapamaz

*"www.derkenar.com."dan alınmıştır

hale getirebilir; dolayısıyla parasıyla bile yiyecek/içecek bulamaz: duruma düşebiliriz; çünkü gelecekte en önemli sorunu insanlığın, beslenme olacak diyor uzmanlar.. O nedenle, etmeyin eylemeyin, üç kuruş l o- da şüpheli yal) kazanacağız diye Oakırçay havzası gibi bir yeryüzü! cennetini riske atmayın, atanları desteklemeyin!

Afım madenciliği, bildiği gibi, diğer bazı madencilik etkinlikleriyle birlikte, çok riskli bir madencilik çeşidi. Altını işletiyor bir şirket ve işletme bitince de, pilisini pırtısını toplayıp gidiyor. Bizde burada tonlarca zehirli maddeyle dolu bir atık barajı ile onyıllar/yüzyıllarboyu yaşamak durumunda kalıyoruz. Hani şansımız yaver gitmez de bir sel felaketi, deprem: vs. de olursa; bütün o atıklar yayılıyor doğaya, ve yaşanmaz halle getiriyor yayıldığı alanları. Bunun örnekleri dünyada çok. Evet altın işletildiğinde bize de bir miktar para kalıyor kuşkusuz ama bu şirketler Hilal-i Ahmer yaranına çalışan kurumlar değil, kar amacı güden şirketler oluşu için, doğallıkla aslan payını kendilerine ayırıyorlar ve biz üç otuz: paraya acayip risklere atılmış oluyoruz lüzumsuzca.

Bu konular tartışmaya açıldığında ki' tartışmalar sürüp gidiyor her daim- ortaya sürülen argümanlardan başlıcalan şunlar: "Gümüışköy maden işletmesinde de siyanür kullanılıyor*. Eeee, ne olmuş? Bu olsa olsa onun da kapatılması için çalışmanızı gerektirir, yoksa "benim annem senin anneni çok fena. bfyerde görmüş" dememizi değil. Öyle değil mi? "Bergama'da son derece modern bir işletme kurulmuştur diyor uzman arkadaşlarımız» Herhalde öyledir ve Öyle olmasında, yöre halkının ve ilgili kuruluşlarını itiraz ve direnmelerinin payını da, süreci izlemiş olanlar yakımdan bilir. Hani, öyle gülle oynaya kendiliklerinden çok modem bir işletme filan kurmuş da değillerdir, mecbur kalmışlardır/ bırakılmışlardır. Ama hazır; şu rapordaki argümanlar« da bulmuşken, yeniden sormadan edemiyorum: Altın ve gümüş neye yarar? Şart mıdır insanlık için? Altın ürefmesek arlık, hiç üretmesek, dünyanın hiçbir yerinde üretmesek; ne- kaybederiz paradan başka? DEĞER Mİ HİÇ? Değmez. Çünkü yukarıda anılan raporun da gösterdiği ve aslında her malkul insanın

rahatlıkla idrak edebileceği gibi, aslanan bu gezegenin kaynaklarını kendini gezegenin sahibi ilan etmiş bir türün mensupları olarak, korumamızdır. fendimiz için, bu gezegende birlikte yaşadığımız diğer türler için ve gelecek kuşaklar için,. Çünkü tahribine yol açtığımız her su kaynağı, her toprak parçası, yok ettiğimiz her bitki ve hayvan, gelecekte bizim yaşamımıza, bütün bitki ve hayvanların yaşamına ve gelecek kuşakların yaşamına dönük bir tehdit olacaktır,

Hani vardır ya reklamlarda; ""İsviçreli bilfmadamlannın yaptıkları araştırmalara göre... * diye başlar.. Sanırım başkalarının, özellikle die batlıların söylediklerini, kendi insanlarımızın söylediklerinden daha muteber tutuyor olmamız yüzünden böyle yapar reklamcılar. Ben de bunu kullanayım, bakarsınız işe yarar: "Amerikalı bilim adamlarının yaptıkları araştırmalara göre" gelecekte, insan türünün yaptıklarının da yarattığı sera etkisi yüzünden, iklim değişecek. (Akdeniz olmayacak fakat; felaket olacak, ve gülüm seyecek mecal kalmayacak, kimsede) yiyecek ve su kıt (daha da kıt demeliyiz belki çünkü dünya nüfusum önemli bir bölümü için zaten çok kıt kaynaklar bunlar) kaynaklar haline gelecek ve çok değerli olacak,. Gelecekte Bakırçay havzasında yetişen her bir zeytin ve üzüm ve darı ve domates ve.... tanesi, altından daha değerli olacalk. Ye by gelecek çok uzak bir gelecek değil! Birkaç om yıl içerisinde olacaklardan söz ediyoruz

Bu yüzden, Bakırçay havzasını, Eşme'yi» Artvin'in yayalarını para için riske atmadan önce ve dahî yeni madencilik yasasıyla halen korunabilen kimi yerleri madencilğe açmadan önce; .bu raporu iyice okumakta ve kafamızı iki elimizin arasına alıp, her şeyi enine boyuna iyice bir düşünmekte ve buna göre bir gelecek planlamakta sonsuz faydalar var, Asıl zenginliğimizin kirlenmemiş bir doğa, tarım yapılabilen topraklar, temiz su kaynakları olduğunu idrak etmekte faydalar var sonsuz.

Bizim koşullarımızda olacak iş değil ama, madencilikten çok para kazandığımızı varsaysak bile, çok değil 10-20 yıl içinde, paramızla satın alacak, yiyecek ve su bulmakta zorlanabiliriz. "Amerikalı bilim adanılan" öyle diyor!!!